

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost
IČO: 00005886
se sídlem Sokolovská 42/217, 190 00 Praha 9
zastoupen Mgr. Jakubem Štílce, advokátem
se sídlem Slezská 949/32, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému

Úřad městské části Praha 7
se sídlem U Průhonu 1338/38, 170 00 Praha 7

o žalobě proti nezákonnému zásahu žalovaného

takto:

- I. Žalovanému se ukládá bezodkladně po právní moci tohoto rozsudku zahájit řízení o odstranění stavby č. p. 1551 umístěné na pozemcích parc. č. 204/2, parc. č. 222/3, parc. č. 226/4, parc. č. 229/3 a parc. č. 232/3, v k. ú. Holešovice, obec Praha, podle § 129 odst. 1 písm. f) a odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona, a to ve vztahu k vlastníku této stavby.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 27 570 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Jakuba Štílce, advokáta.

Shodu s prvopisem potvrzuje XX

Odůvodnění:

I.

Základ sporu a předcházející vývoj věci

1. Žalobce je vlastníkem pozemků parc. č. 222/3, parc. č. 226/4 a parc. č. 232/3, vše v k. ú. Holešovice (dále jen „**Pozemky**“), na nichž (a zároveň na dvou pozemcích jiných vlastníků, a to parc. č. 204/2 a 229/3 v k. ú. Holešovice) stojí stavba – montovaná hala č. p. 1551 vlastníka DIDO – Financial s.r.o., IČO: 290 36 810, se sídlem Vrbenského 1551/30, 170 00 Praha 7 – Holešovice (dále jen „**vlastník Stavby**“ a „**Stavba**“).
2. Na základě rozhodnutí Odboru výstavby ONV v Praze 7 ze dne 6. 4. 1990, č. j. výst 1045/89/1811-ob.22 (dále jen „**Stavební povolení**“), bylo ve vztahu ke Stavbě vydáno dodatečné povolení stavby, s tím, že Stavba byla povolena jako „stavba provizorního staveništního zařízení a skladových prostor – hala typu DORD“ a „jako stavba dočasná do doby definitivního zastavění dle územního plánu“. Žalobce nabyl jednotlivé pozemky odpovídající parcelám aktuálně vedeným v katastru nemovitostí pod uvedenými čísly parcelními průběžně v letech 1978–2009.
3. Žalobce se domnívá, že již uplynula doba, na kterou byla stavba povolena, a proto jsou naplněny podmínky pro postup dle § 129 odst. 1 písm. f) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „**stavební zákon**“). Ve smyslu tohoto ustanovení podal žalobce dne 26. 2. 2020 žalovanému podnět k zahájení řízení o odstranění Stavby vůči vlastníku Stavby, s tím, že jsou dány předpoklady pro zahájení řízení.
4. V návaznosti na uvedený podnět avizoval žalovaný přípisem ze dne 8. 4. 2020 svůj záměr uskutečnit v prostorách Stavby kontrolní prohlídku dle § 133 a § 134 stavebního zákona a § 18q vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, přičemž žalovaný měl (dle výše uvedeného sdělení) prostřednictvím kontrolní prohlídky Stavby zkoumat zejména (i) dodržení rozhodnutí nebo jiného opatření stavebního úřadu týkajícího se Stavby anebo pozemku, (ii) zda je Stavba užívána jen k povolenému účelu a stanoveným způsobem.
5. Na tento přípis o kontrolní prohlídce reagoval žalobce sdělením ze dne 24. 4. 2020, ve kterém prezentoval žalovanému svůj názor, že klíčové je, zda v minulosti byla prodloužena doba trvání Stavby nebo byla povolena změna v jejím užívání dle příslušného ustanovení stavebního zákona na stavbu trvalou, s tím, že pokud se potvrdí, že nikoli, musí žalovaný nutně dojít k závěru, že Stavba není užívána jen k povolenému účelu (tj. jako „provizorní staveništní zařízení“ povolené v roce 1990 jako dočasné) ani nejsou dodržována rozhodnutí či jiná opatření stavebního úřadu týkající se Stavby.
6. O kontrolní prohlídce provedené žalovaným dne 22. 5. 2020 byl vyhotoven protokol. Závěry kontroly byly, stručně vyjádřeno, že Stavba je užívána ke stanovenému účelu. Žalovaný jako příslušný stavební úřad tedy nezahájil ve vztahu k vlastníku Stavby řízení o odstranění Stavby. O tomto způsobu vyřízení podnětu uvědomil žalovaný žalobce svým sdělením ze dne 2. 7. 2020 s odůvodněním, že neshledal důvody pro zahájení řízení o odstranění Stavby. V rámci tohoto sdělení žalovaný uvedl, že Stavba byla „*potvrzena jako trvalá*“, což dovodil z přípisu stavebního úřadu adresovaného vlastníku Stavby ze dne 27. 2. 2002.
7. Žalobce byl ale nadále toho názoru, že v případě Stavby se jedná o stavbu dočasnou, u které uplynula doba jejího trvání. Proto v návaznosti na Sdělení o nezahájení řízení podal dne 15. 7. 2020 podnět nadřízenému správnímu orgánu, Magistrátu hl. m. Prahy, odboru stavebního řádu (dále jen „**MHMP**“ nebo „**nadřízený správní orgán**“), k učinění opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „**správní řád**“).
8. Na tento podnět reagoval nadřízený správní orgán sdělením ze dne 17. 8. 2020, č. j. MHMP 1236132/2020. V tomto sdělení MHMP konstatoval, že v daném případě nejsou dány důvody

pro uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu. Tento názor odůvodnil MHMP tím, že se závěry žalovaného ztotožnil a zdůvodnění žalovaného považuje za dostatečné, přesvědčivé, logické a věcně správné, neboť „stanovení dočasnosti stavby, do doby definitivního zastavení dle územního plánu, je natolik neurčité, že nelze s jistotou konstatovat kdy, a zda vůbec, tato okolnost nastala. V daném případě tedy nelze konstatovat, že uplynula doba trvání předmětné dočasné stavby, protože doba trvání byla stanovena neurčitě a nekonkrétně. Nelze tedy konstatovat splnění základní podmínky pro zahájení řízení podle § 129 odst. 1 písm. f) stavebního zákona, a sice že u dočasné stavby uplynula doba jejího trvání.“

9. Oproti žalovanému dal ale MHMP žalobci za pravdu v tom směru, že se v případě Stavby nejedná o stavbu trvalou, neboť změna v užívání stavby ze stavby dočasné na stavbu trvalou není možná na základě přípisu (neformálního sdělení stavebního úřadu), ale lze ji provést jen na základě souhlasu stavebního úřadu či na základě rozhodnutí správního orgánu o změně v užívání stavby.

II.

Shrnutí žaloby a vyjádření žalovaného

10. Vzhledem k tomu, že žalobce nedosáhnul zahájení řízení o odstranění stavby ve smyslu § 129 odst. 1 písm. f) stavebního zákona, domáhá se podanou žalobou ze dne 15. 10. 2020 určení, že nezahájení tohoto řízení představuje nezákonný zásah do jeho veřejných subjektivních práv ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s. Za nezákonný zásah je pak dle žaloby nutno také považovat, že žalovaný tímto postupem *de facto* umožňuje ničím neomezenou existenci Stavby, jež byla před 30 lety povolena jako provizorní staveništní zařízení, aniž bylo rozhodnuto o změně Stavby na stavbu trvalou.
11. Žalobce uvádí, že si je vědom četné judikatury Nejvyššího správního soudu (dále také jako „NSS“), v níž byla řešena otázka, zda se lze žalobou ve správním soudnictví domoci vůči správnímu orgánu zahájení řízení, které lze podle zákona zahájit jen z moci úřední jako v případě řízení dle § 129 odst. 1 písm. f) stavebního zákona. Zcela k jádru věci se přitom dle názoru žalobce v tomto ohledu dostává usnesení šestého senátu NSS, č. j. 6 As 108/2019-28, ze dne 10. 12. 2019, a to ve věcném kontextu, který je dle žalobce velmi blízký zde posuzované věci a jímž byla věc postoupena rozšířenému NSS.
12. Tam uvedené závěry přitom dle názoru žalobce dopadají nejen na situaci stavby („zcela“) nepovolené, ale v principu stejně dopadají i na situaci, v níž se nachází žalobce ve shora označené věci. I zde totiž platí, co uvádí šestý senát, tj. že stavební úřad svým postojem „mlčky“ legalizuje (resp. v tomto případě „za trvalou prohlašuje“) stavbu povolenou jako dočasnou.
13. Žalobce dále konstatuje, že Stavba, povolená v roce 1990 jako dočasná stavba, je tak i po 30 letech nadále bez veřejnoprávního důvodu umístěna na Pozemcích žalobce. Žalobce tedy svoje Pozemky nemůže užívat a je v důsledku nezákonného nekonání žalovaného dotčen nejen ve výkonu svého vlastnického práva, nýbrž i ve svém veřejnoprávním subjektivním právu vycházejícím z legitimního očekávání žalobce jakožto vlastníka, že Stavba před jejím „prohlášením“ za trvalou (což zde žalovaný stavební úřad *de facto* činí) bude posouzena v řízení o změně užívání stavby, v němž bude mít žalobce jako vlastník Pozemků postavení účastníka řízení.
14. Ohledně naplnění podmínek pro zahájení řízení o odstranění Stavby ve smyslu § 129 odst. 1 písm. f) a § 129 odst. 6 stavebního zákona žalobce uvádí, že doba, pro niž byla Stavba povolena, již uplynula. Odkazuje přitom na dokumenty, z nichž dovozuje, že Stavba měla sloužit jako skladovací prostor při výstavbě IV. etapy metra linky C. Jelikož tato etapa byla dokončena v roce 2008, stavba již zjevně neslouží svému původnímu účelu.

15. S odvoláním na judikaturu správních soudů dále žalobce namítá, že Stavební povolení je nutné považovat za nicotné. Je tomu tak proto, že výrok stavebního rozhodnutí trpí takovou neurčitostí ve vymezení doby, na niž se vydává stavební povolení dočasné Stavby, že dosahuje intenzity nezákonnosti rovnající se nicotnosti.
16. Žalovaný na žalobu reagoval vyjádřením ze dne 25. 11. 2020, v němž předně namítl, že žalobce není věcně legitimován k podání žaloby, která je předmětem tohoto řízení. Z konstantní judikatury NSS vyplývá, že nezahájení správního řízení zahajovaného z moci úřední nemůže být nezákonným zásahem (rozsudek NSS, sp. zn. 3 Ans 1/2009, ze dne 8. 7. 2009; rozsudek NSS, sp. zn. 9 Ans 8/2011, ze dne 14. 9. 2011; rozsudek NSS, sp. zn. 1 As 11/2015, ze dne 24. 6. 2015; rozsudek NSS, sp. zn. 3 As 141/2015, ze dne 14. 4. 2016; rozsudek NSS, sp. zn. 1 As 311/2016, ze dne 15. 2. 2017; rozsudek NSS, sp. zn. 4 As 117/2017, ze dne 31. 8. 2017; rozsudek NSS, sp. zn. 6 As 160/2017, ze dne 1. 11. 2017; rozsudek NSS, sp. zn. 6 As 363/2017, ze dne 11. 4. 2018; rozsudek NSS, sp. zn. 9 As 73/2019, ze dne 18. 4. 2019). Žalobci nenáleží veřejné subjektivní právo na to, aby žalovaný zahájil řízení zahajované z moci úřední. Z § 42 ani jiného ustanovení správního řádu takové právo nevyplyvá; § 42 správního řádu správnímu orgánu pouze ukládá podnět v zákonné lhůtě vyřídit. Tento závěr potvrzuje i komentářová literatura.
17. Žalovaný konstatuje, že si je vědom toho, že závěry citované judikatury o nemožnosti domáhání se zahájení řízení zahajovaného z moci úřední zásahovou žalobou jsou aktuálně předmětem rozhodování rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu. Žalovaný se však domnívá, že dokud rozšířený senát NSS nerozhodne o změně dosavadní ustálené judikatury citované shora, je třeba vycházet z ní, a nikoli z usnesení, kterým šestý senát NSS věc rozšířenému senátu NSS předložil, jak činí žalobce ve své žalobě s tím, že dosavadní bohatou judikaturu opomíjí.
18. Současně je dle názoru žalovaného třeba přihlížet k tomu, že spor mezi žalobcem a vlastníkem stavby, je do značné míry soukromoprávního charakteru. V rozsudku, sp. zn. 3 Ans 1/2009, ze dne 8. 7. 2009 NSS dovodil, že podateli podnětu k zahájení řízení z moci úřední nenáleží subjektivní právo na vyhovění jeho podnětu „*především proto, že možnost zahájit správní řízení z moci úřední slouží prvořadě k tomu, aby ve veřejném zájmu byla určitá věc správním orgánem autoritativně vyřešena, resp. rozhodnuta a nikoliv k realizaci individuálních veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob*“. Žalobce v žalobě argumentuje z hlediska zásahu do svých práv především tím, že je mu existencí stavby znemožněno jakékoli využití předmětných pozemků, což je věc ryze soukromoprávní.
19. Dle názoru žalovaného se tím a dalšími skutkovými okolnostmi tato věc liší od případu řešeného šestým senátem NSS v řízení, sp. zn. 6 As 108/2019.
20. Pokud jde o naplnění podmínek dle § 129 odst. 1 písm. f) stavebního zákona, žalovaný vyšel ze zjištění, že v dané věci nebyla splněna podmínka první, tj. neuplynula stanovená doba trvání dočasné stavby. Ze způsobu vymezení doby trvání stavby, který je uveden ve Stavebním povolení, nelze učinit závěr, že doba trvání stavby uplynula, neboť dočasnost je vymezena „*do doby definitivního zastavění dle územního plánu*“, což nelze objektivně určit. Tento závěr žalovaný považuje za stěžejní a uvádí, že byl v průběhu času od roku 1990 potvrzován jak žalovaným, tak nadřízeným správním orgánem, jak vyplývá ze správního spisu.
21. Žalovaný dále uvádí, že žalobce argumentuje opakovaně tím, že z dočasné stavby se může stavba trvalá stát pouze souhlasem nebo rozhodnutím ve smyslu § 127 stavebního zákona, nikoli přípisem. Tento argument se však týká druhé podmínky § 129 odst. 1 písm. f) stavebního zákona, která není v tomto případě rozhodná, pokud žalovaný dospěl k závěru o nenaplnění první podmínky a obě podmínky musí být splněny kumulativně.
22. Konečně k otázce nicotnosti Stavebního povolení se žalovaný se domnívá, že to nicotné není. Je pravda, že dočasnost stavby je vymezena neurčitě. Důvody nicotnosti jsou demonstrativně vymezeny v § 77 správního řádu s tím, že se jedná o velmi závažné vady. Neurčitost Stavebního povolení takové intenzity, dle názoru žalovaného, nedosahuje.

23. K námitce žalobce, že by výklad sporného vedlejšího ustanovení neměl být k tíži žalobce, v souladu s § 2 odst. 2 správního řádu, žalovaný uvádí, že shodně by mohl argumentovat i vlastník Stavby. Pokud jsou v dané věci zájmy žalobce a vlastníka stavby v přímém rozporu, těžko může žalovaný dosáhnout takového výkladu, který by nebyl k tíži jednoho z nich.
24. Žalobce na vyjádření zareagoval replikou ze dne 11. 2. 2021, ve které uvedl, že závěry judikatury NSS k otázce existence aktivní věcné legitimace k podání žaloby proti nezákonnému zásahu správního orgánu v případě, že i přes splnění zákonných předpokladů správní orgán nezačal správní řízení zahajované z moci úřední, nejsou zcela „konstantní“, (jak argumentuje žalovaný). Citované usnesení šestého senátu NSS, č. j. 6 As 108/2019 – 28 ze dne 10. 12. 2019.
25. Dále žalobce namítá, že není pravdou, jak uvádí žalovaný, že žalobce ve své žalobě ve vztahu k nezačínání řízení z moci úřední argumentuje zejména co do roviny soukromoprávní. Za prvé, žalobce v bodě 30 žaloby jednoznačně uvádí, že v důsledku nezákonné nečinnosti žalovaného jako správního orgánu je dotčen nejen ve výkonu svého vlastnického práva, nýbrž i ve svém veřejnoprávním subjektivním právu vycházejícím z legitimního očekávání žalobce jakožto vlastníka Pozemků, že Stavba před jejím „prohlášením“ za trvalou (což zde žalovaný stavební úřad *de facto* činí) bude posouzena v řízení o změně užívání stavby, v němž bude mít žalobce jako vlastník Pozemků postavení účastníka řízení, resp. že pokud takovéto řízení neproběhlo, tak nebude ze strany žalovaného stavebního úřadu umožněna *de facto* trvalá existence Stavby povolené jako dočasné. Obě tato práva žalobce jsou veřejnoprávního charakteru a jejich ochrana je tak nepochybně veřejným zájmem. Proto nelze tvrdit, že se tento případ povahou liší od případu řešeného šestým senátem NSS, když otázka, která je v obou případech shodná je ta, zda přísluší aktivní legitimace k podání správní žaloby žalobci v situaci nezačínání správního řízení *ex officio* (když jsou naplněny zákonné podmínky a žalobce podal podnět k zahájení takového řízení), pokud bylo (nezačínáním správního řízení) dotčeno veřejné subjektivní právo žalobce.
26. Žalobce dále odkazuje na usnesení šestého senátu NSS, v němž je uvedeno, že ve vztahu k přípustnosti zásahové žaloby podle § 85 s. ř. s. se tradičně zvažuje pouze to, zda žalobce využil právní prostředky ochrany, které se mu nabízely v rámci veřejné správy a správního soudnictví, nikoliv prostředky soukromoprávní, zejména žalobu k obecnému soudu.
27. Dále žalobce zopakoval svůj postoj ohledně faktické trvalosti Stavby navzdory skutečnosti, že je oficiálně schválená jako stavba dočasná a předložil některé další důkazy, z nichž dovozuje, že Stavba měla dočasně sloužit jako zázemí v rámci výstavby linky metra C. Žalobce je tak toho názoru, že provizorní Stavba montované haly typu DORD sloužila jako zařízení staveniště pro výstavbu trasy metra linky C (III. a poté i IV. úseku). Následně se počítalo s jejím odstraněním, aby toto území mohlo sloužit „definitivnímu zastavění dle územního plánu“. Takto vymezená doba trvání Stavby jakožto stavby dočasné tedy zcela zjevně již uplynula, byť nebyla ohraničena jednoznačně stanoveným termínem.
28. Žalobce dále odmítá právní názor žalovaného ohledně nicotnosti Stavebního povolení a považuje ho za naprosto absurdní s tím, že tento názor žalovaného navíc bezvýhradně odporuje jeho tvrzení, že stavba dočasná se může stát stavbou trvalou jedině postupem dle § 127 stavebního zákona, tedy souhlasem správního orgánu anebo jeho rozhodnutím.
29. Žalobce se zároveň domnívá, že neurčitost rozhodnutí Stavebního povolení, ze kterého není zřejmé, do kdy má dočasná Stavba existovat, závažnou vadou zcela jistě je. Současně není pravdou, jak uvádí žalovaný, že výklad ustanovení o době trvání Stavby by šel k tíži jejího vlastníka, když by bylo zahájeno řízení o odstranění stavby. Žalobce se totiž důvodně domnívá, že zahájením řízení o odstranění stavby (čehož se od počátku, tj. o podání Podnětu domáhá) do vlastnických práv vlastníka Stavby zasazeno nebude.
30. Při jednání dne 17. 2. 2021 setrvali účastníci na svých skutkových i právních stanoviscích. Zástupkyně žalobce navrhla, aby soud rozsudkem jednak určil, že zásah žalovaného spočívající v

nezahájení řízení o odstranění stavby č. p. 1551 v k. ú. Holešovice je nezákonný, a jednak uložil žalovanému povinnost bezodkladně zahájit řízení o odstranění této stavby. Pověřená zástupkyně žalovaného navrhla zamítnutí žaloby.

III.

Původní rozhodnutí městského soudu a rozhodnutí o kasační stížnosti žalobce

31. Městský soud v Praze (dále jen „**městský soud**“) nejprve podanou žalobu odmítnul usnesením ze dne 17. 2. 2021, č. j. 8 A 112/2020-61. V něm s odkazem na letitou judikaturou správních soudů uvedl, že žaloba není přípustná, neboť byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou. Důvodem bylo, že ze samotné koncepce právní úpravy řízení podle § 129 stavebního zákona, zahajovaného vždy jen z moci úřední, vyplývá, že zde neexistuje žádné veřejné subjektivní právo na to, aby z podnětu třetí osoby bylo zahájeno řízení o odstranění stavby. Takový procesní krok byl plně v pravomoci příslušného stavebního úřadu. Nebylo-li takového veřejného subjektivního práva, pak ani nemohlo být žádným konáním, resp. nekonáním stavebního úřadu dotčeno či zkráceno.
32. Proti tomuto usnesení podal žalobce kasační stížnost ze dne 30. 3. 2021, kterou namítal nesprávné posouzení ze strany městského soudu, neboť se domníval, že došlo k průlomů v městském soudem citované judikatuře, a to usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, ve věci *ŽAVES*.
33. Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost jako důvodnou a rozhodl, že napadené usnesení se ruší a věc se vrací městskému soudu k dalšímu jednání. Důvodem bylo, že NSS dospěl k závěru, že závěry rozšířeného senátu NSS ve věci *ŽAVES* jsou aplikovatelné i na projednávaný případ a městský soud pochybil, pokud *a priori* odmítnul podanou zásahovou žalobu s tím, že žalobci nesvědčí aktivní žalobní legitimace. NSS tedy zavázal městský soud k tomu, aby v dalším řízení zkoumal, zdali stěžovatel vyčerpal právní prostředky k ochraně svých práv dle § 85 s. ř. s., a dále jestli jsou dány důvody k zahájení řízení o odstranění Stavby ve smyslu § 129 odst. 1 písm. f) stavebního zákona. V případě, že podmínky naplněny budou, přikáže žalovanému zahájit řízení o odstranění stavby; pokud splněny nebudou, žalobu zamítne.
34. V rámci opětovného projednání věci městský soud nařídil ústní jednání na den 15. 12. 2021. Zástupkyně žalobce i pověřená zástupkyně žalovaného setrvaly na svých stanoviscích vyjádřených v rámci písemných podání.
35. Žalovaný odkázal ve svém přípisu ze dne 2. 11. 2021 na své dřívější vyjádření ke kasační stížnosti, konkrétně pak zdůraznil části IV. a V. tohoto vyjádření. Tyto části obsahují argumentaci žalovaného ohledně toho, že i kdyby bylo možné aplikovat závěry rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, ve věci *ŽAVES*, na tento případ (což Nejvyšší správní soud v kasačním rozhodnutí dovodil), žaloba by neměla být úspěšná, neboť žalobce nesplňuje další rozšířeným senátem formulované podmínky pro připuštění aktivní legitimace k podání žaloby.
36. Žalovaný tvrdí, že žalobce neříká pravdu, když uvádí, že v minulosti neexistovalo žádné jiné správní řízení ani jiný moment, kdy mohl žalobce chránit své subjektivní právo. Žalobce sám do spisu jako přílohu žaloby založil rozhodnutí stavebního odboru MHMP ze dne 16. 6. 1993, č. j. výs/1-4025/92/MV, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného o odstranění stavby a věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí. Součástí správního spisu pak je také kopie rozhodnutí MHMP, č. j. VYS-7922/98/So/Cs, ze dne 15. 2. 1999, které se opět týkalo odstranění předmětné stavby a bylo doručováno dle rozdělovníku i žalobci. Z uvedeného je zřejmé, že v minulosti probíhala řízení o odstranění stavby a žalobce byl jejich účastníkem, když sám uvádí, že byl vlastníkem části předmětných pozemků již od roku 1978, tedy vlastnil je v průběhu řízení o dodatečném povolení stavby dokončeném v roce 1990 i v průběhu následných řízení o odstranění stavby.

37. Žalovaný dále uvádí, že na jednání před městským soudem dále navrhl jako důkaz sdělení žalobce ze dne 7. 4. 1992 a vyjádření žalobce k odvolání ze dne 8. 9. 1998. Obě uvedené listiny městský soud na jednání jako důkaz provedl a z obou listin je zřejmé, že žalobce byl účastníkem řízení o odstranění předmětné stavby, která byla vedena v 90. letech. Žalobce nejen že v rámci těchto řízení nebrojil proti Stavbě, ale dokonce výslovně a opakovaně uvedl, že souhlasí s tím, aby odstraňována nebyla a vydané rozhodnutí o odstranění stavby bylo zrušeno. S ohledem na to se žalovaný domnívá, že žalobci už z tohoto důvodu aktivní legitimace pro podání žaloby nesvědčí.
38. Žalovaný rovněž zdůrazňuje argumentaci rozšířeného senátu ve věci *ŽAVES*, že soukromoprávní aspekt věci může mít význam pro posouzení, zda se žalobce v konkrétní věci kupříkladu nesnaží zneužít své právo podat správní žalobu k vyřešení sporu v převážně soukromoprávního charakteru (bod 88 rozsudku rozšířeného senátu). Žalovaný se domnívá, že předmětný spor je převážně soukromoprávního charakteru. Žalobce sám v žalobě zmiňuje, že proti vlastníku sporné stavby podal civilní žalobu na vyklizení svých pozemků, resp. odstranění stavby (bod 32 žaloby) s tím, že paralelně se domáhá odstranění stavby i ve veřejnoprávní linii. Žalobce v žalobě výslovně uvedl, že dle jeho názoru „*nic nebrání tomu, aby řízení o této správní žalobě a o soukromoprávní žalobě vůči Vlastníku Stavby probíhala paralelně. Žalobci jde o to domoci se reálného odstranění Stavby tou z cest, která k tomuto cíli dospěje rychleji. Oba žalobcovy nároky (jak soukromoprávní, tak veřejnoprávní) jsou dle názoru žalobce oprávněné a legitimní a neexistuje důvod, proč by obě řízení nemohla probíhat současně.*“ Z uvedeného dle názoru žalovaného vyplývá, že žalobce podání podnětu k zahájení řízení o odstranění stavby a následující zásahovou žalobu vnímá jen jako další způsob, jak se zbavit nechtěné stavby na svém pozemku. I z toho důvodu by žalobci neměla aktivní legitimace k podání zásahové žaloby svědčit.
39. Žalobce reagoval na vyjádření žalobce sdělením ze dne 9. 11. 2021, ve kterém shrnul kasační rozhodnutí a zopakoval závěry NSS ve vztahu k dalšímu postupu městského soudu.
40. Dále uvedl, že výklad zastávaný žalovaným, resp. MHMP, že formulace použitá ve Stavebním povolení je „*natolik neurčitá, že nelze s jistotou konstatovat, zda uplynula doba trvání předmětné stavby*“ nemůže obstát, jelikož naprosto flagrantně ignoruje práva žalobce jakožto vlastníka pozemku. Žalobce má za to, že ze všech skutečností a důkazů, které předložil, a z celého kontextu posuzované věci je zřejmé, že doba stanovená v roce 1990, musí být při rozumném výkladu respektujícím práva vlastníka pozemků uznána za uplynulou. Jakákoli stavební činnost, které toto „*provizorní staveništní zařízení*“ mělo v roce 1990 sloužit, je bez jakýchkoli pochybností v dané lokalitě v současné době již ukončena. Umožnění existence této dočasně povolené stavby *de facto* „navěky“ (resp. do té doby, dokud vlastník stavby bude tvrdit, že v ní něco skladuje), je zcela zřejmým nerespektováním oprávněných zájmů vlastníka pozemků. Na druhou stranu, pakliže by soud dospěl k závěru, že dikce Stavebního povolení z roku 1990 je „*natolik neurčitá*“ (slovy MHMP), že nelze vůbec posoudit, zda doba, na kterou byla povolena (jako dočasná), již uplynula, či nikoli, je nutné takto formulovaný výrok považovat za vadu způsobující nicotnost Stavebního povolení.
41. Obě předestřené varianty jsou pak v očích žalobce zřejmým důvodem pro vyhovění žalobě.

IV.

Posouzení věci v návaznosti na rozhodnutí o kasační stížnosti

42. Městský soud tedy přistoupil k přezkoumání podané žaloby z hlediska usnesení rozšířeného senátu NSS ve věci *ŽAVES*. V tomto rozhodnutí dospěl rozšířený senát NSS k závěrům shrnutým do následujících právních vět:
- I. *Ten, kdo tvrdí, že je dotčen na svém hmotném právu faktickou nečinností stavebního úřadu, který v rozporu s § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu nezahájil řízení o odstranění nepovolené stavby (nepovolené terénní úpravy), se může bránit proti takové faktické nečinnosti správního orgánu žalobou na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 násl. s. ř. s.). Vyhoví-li soud takové*

žalobě, určí, že nezahájení řízení z moci úřední je nezákonným zásahem a současně přikáže stavebnímu úřadu zahájit řízení podle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

II. *Pokud nebude zásahová žaloba odmítnuta proto, že v žalobě označené jednání nemůže být již z povahy věci nezákonným zásahem [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], je namístě zkoumat její přípustnost z hledisek § 85 s. ř. s., části věty před středníkem. Soud si musí nejprve ujasnit, zda projednávaná žaloba je „zápůrčí“, tj. směřuje proti zásahu, který doposud nebyl ukončen, anebo „určovací“, tedy směřuje proti zásahu, který již ukončen byl. Zatímco u určovací žaloby nezkoumá, zda se žalobce ochrany před zásahem či jiné formy nápravy mohl domáhat jinými právními prostředky, a pokud ano, zda tak učinil, u zápůrčí žaloby takové zkoumání provést musí. Zjistí-li, že uvedené právní prostředky měl žalobce k dispozici, avšak nevyužil jich, musí soud žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s.*

III. *Neuplatnil-li žalobce před podáním žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím v jeho faktické nečinnosti ve věci zahájení správního řízení z moci úřední podnět podle § 42 správního řádu, respektive podnět nadřízenému správnímu orgánu k přijetí opatření proti nečinnosti (§ 80 odst. 2 správního řádu), soud žalobu odmítne pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s.*

43. Městský soud tedy zkoumal, zdali žalované jednání může být z povahy věci nezákonným zásahem, přičemž dospěl k závěru, že jím být může, neboť žalobce coby vlastník Pozemků, na nichž stojí Stavba, napadá nezahájení řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 6 stavebního zákona, přičemž tvrdí, že jsou naplněny podmínky pro jeho zahájení podle § 129 odst. 1 písm. f) stavebního zákona.
44. Dále městský soud zkoumal, zdali žalobce vyčerpal všechny prostředky nápravy před podáním samotné zásahové žaloby ve smyslu § 85 s. ř. s. V tomto ohledu rovněž městský soud dospěl k závěru, že žalobce uplatnil před podáním žaloby opatření proti nečinnosti dle § 80 odst. 2 správního řádu, a to u MHMP, kterému adresoval podnět ze dne 15. 7. 2020. Na tento podnět reagoval nadřízený správní orgán sdělením ze dne 17. 8. 2020, č. j. MHMP 1236132/2020. V tomto sdělení MHMP konstatoval, že v daném případě nejsou dány důvody pro uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu.
45. Na uvedeném závěru nic nemění ani argumentace žalovaného, který tvrdí, že v minulosti probíhala správní řízení týkající se odstranění Stavby, v jejichž rámci mohl žalobce uplatnit svá práva. S ohledem na to považuje žalovaný podanou žalobu za nepřípustnou, neboť s odkazem na rozhodnutí ŽAVES se domnívá, že není naplněna podmínka subsidiarity zásahové žaloby. Městský soud ale s touto námitkou žalovaného nesouhlasí. Ze správního spisu a dokumentů předložených žalobcem vyplývá, že mezi lety 1992 a 1993 bylo vedeno řízení o odstranění Stavby, které skončilo rozhodnutím MHMP o odvolání ze dne 16. 6. 1993, č. j. Vys/1-4025/92/My. Tímto rozhodnutím bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 1992, kterým nařídil odstranění Stavby. V rámci odvolacího řízení se žalobce vyjádřil v tom smyslu, že nemá námitky proti zachování této dočasné stavby do doby, než bude rozhodnuto o definitivním stavebním záměru v předmětné oblasti (vyjádření žalobce ze dne 7. 4. 1992). Z jiného rozhodnutí MHMP o odvolání ze dne 15. 2. 1999, č. j. MHMP00LROPS VYS-7922/98/So/Cs, vyplývá, že žalovaný nepokračoval v tomto řízení po zrušení původního rozhodnutí o odstranění Stavby ze dne 27. 1. 1992 a řízení tak zůstalo neskončené. Z pohledu městského soudu je nicméně podstatný postoj žalobce v rámci tohoto řízení, neboť ten zjevně nepovažoval dobu určenou k existenci Stavby za uplynulou. Žalobce rovněž nevystupoval v pozici „iniciátora“ takového řízení. S ohledem na obecnou formulaci doby trvání Stavby ve Stavebním povolení pak nelze klást žalobci k tíži, že podal podnět k zahájení řízení o odstranění Stavby dle § 129 odst. 1 písm. f) stavebního zákona ve chvíli, kdy považoval dobu trvání Stavby za vyčerpanou.
46. Dále ze správního spisu vyplývá, že bylo vedeno další řízení o odstranění Stavby mezi lety 1998 a 1999. Z rozhodnutí MHMP o odvolání ze dne 15. 2. 1999, č. j. MHMP00LROPS VYS-

7922/98/So/Cs, má městský soud za prokázané, že tímto rozhodnutím došlo ke zrušení rozhodnutí žalovaného o odstranění Stavby ze dne 23. 6. 1998. Tím žalovaný nařídil odstranění Stavby z důvodu absence stavebního povolení anebo jeho nedodržení. Žalovaný poukazuje na to, že podle rozdělovníku bylo rozhodnutí MHMP o odvolání ze dne 15. 2. 1999 doručeno i žalobci coby účastníkovi řízení. Městský soud uvádí, že bez ohledu na skutečnost, zdali bylo předmětné rozhodnutí skutečně žalobci doručeno, je podstatné, že účastenství žalobce v daném řízení není pro zhodnocení jeho aktivní legitimace v tomto případě relevantní. V nyní projednávané věci brojí žalobce proti nezačínání řízení o odstranění Stavby z důvodu uplynutí doby, na kterou byla její existence povolena, a nikoliv z důvodu absence stavebního povolení. Navíc podobně jako v předchozím řízení o odstranění Stavby žalobce v rámci vyjádření ze dne 8. 9. 1998 v odvolacím řízení navrhnul, aby bylo od demolice upuštěno, neboť předpokládá její opětovné využití při stavbě trasy metra IV.C, což svědčí o tom, že ani v roce 1998 nepovažoval žalobce dobu existence Stavby za uplynulou.

47. Ze shora uvedených skutečností plynoucích z důkazního materiálu městský soud dospěl k závěru, že v minulosti žalobce neměl jinou možnost k uplatnění svých práv a podaná zásahová žaloba je tedy přípustná ve smyslu § 85 s. ř. s.
48. S uvedeným rovněž souvisí námitka žalovaného, že žalobce podanou žalobou zneužívá prostředky právní ochrany. Rozšířený senát NSS ve věci *ŽAVES* uvedl, že správní soud by „*měl dále zvážit, zda podáním zásahové žaloby v obdobných případech žalobce **nezneužívá právo** podat správní žalobu. Je třeba si uvědomit, že například v oblasti stavebněprávní existují spletené vztahy mezi stavebníkem a sousedy, které není vždy vhodné řešit ve správním soudnictví. Správní soud by nemusel dle okolností dané věci poskytnout ochranu např. takovému žalobci, který nejprve soukromoprávním ujednáním přivolí k určitému (jednoznačnému) způsobu užití svého pozemku, poté se však pokusí (aniž byly ze strany stavebníka porušeny podmínky či limity žalobcova přivolení) svých soukromoprávních závazků zhabit iniciací pravomocí správního orgánu, který upozorní na rozpor využití pozemku s veřejným právem. Jinými příklady zneužití práva mohou být např. situace, kdy s ohledem na povahu věci bude v daném případě nad veřejnoprávní podstatou věci převažovat soukromoprávní charakter sporu mezi dvěma fyzickými či právnickými osobami a veřejnoprávní otázka bude zcela marginální, případně kdy žalobce stav, jehož nápravy se nyní domáhá, dlouhodobě pokojně akceptoval.*“ (Bod 88 citovaného usnesení.)
49. Městský soud má za to, že v řešené situaci se žalobce nesnaží zneužít své žalobní právo. Skutečnost, že se žalobce domáhá odstranění Stavby také formou civilní žaloby, není na překážku vedení řízení o otázkách veřejnoprávních. Tuto možnost rovněž připouští rozšířený senát NSS ve věci *ŽAVES* (body 57 až 64). Z provedených důkazů vyplývá (jak městský soud popíše v podrobnostech níže), že Stavba měla sloužit jako provizorní skladiště a zázemí pro plánovanou výstavbu a tuto funkci do určité doby skutečně plnila (viz vyjádření žalobce v rámci shora popsaných řízení o odstranění Stavby v 90. letech minulého století). Rovněž nekonkrétně formulovaná doba povolení Stavby v daném případě způsobila, že majitelé pozemků, na kterých stojí, byli v nejistotě ohledně legality existence Stavby. Navíc od roku 2002 pak žalovaný v rozporu se zákonem udržoval žalobce (a ostatní subjekty) v domněnku, že Stavba byla změněna na trvalou, což je stav, který nelze žalobci klást k tíži (např. v podobě tvrzení, že stav, jehož nápravy se domáhá, dlouhodobě pokojně akceptoval). Městský soud tedy shrnuje, že žalobce v daném případě nezneužívá právo, nicméně se snaží uvést do pořádku právní záležitosti spojené s vlastnictvím pozemků, na nichž se nachází Stavba, a to v situaci, kdy v minulosti žalovaný opakovaně vnesl do veřejnoprávního statusu Stavby nejasnost.
50. V daném případě jsou tedy splněny všechny podmínky pro to, aby se městský soud mohl podanou žalobou meritorně zabývat, tedy přezkoumat, zdali byly splněny podmínky podle § 129 odst. 1 písm. f) stavebního řádu a řízení o odstranění stavby mělo být zahájeno.
51. Podle § 129 odst. 1 písm. f) stavebního zákona: „*Stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby dočasně, u které uplynula stanovená doba jejího trvání a nebyla povolena změna v užívání.*“

52. Podle § 129 odst. 6 stavebního zákona: „*Stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby podle odstavce 1 písm. f). V oznámení zahájení řízení vlastníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů žádost o změnu v užívání dočasné stavby spočívající v prodloužení doby jejího trvání nebo ve změně na stavbu trvalou. Pokud vlastník stavby tuto žádost podá, stavební úřad řízení o odstranění stavby přeruší a vede řízení o podané žádosti; na řízení se přiměřeně vztahuje ustanovení § 127. Bude-li žádosti vyhověno, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví.*“
53. Jak avizoval NSS v rozhodnutí o kasační stížnosti, městský soud musí zkoumat (i) zda je předmětná stavba stavbou dočasnou, u které (ii) uplynula stanovená doba jejího trvání a (iii) nebyla povolena změna v užívání.
54. Prvně se tedy městský soud zabýval otázkou, zdali je Stavba dočasnou stavbou ve smyslu stavebního práva. Ze správního spisu má městský soud za prokázané, že jediným právněrelevantním aktem je v této souvislosti Stavební povolení. Žádné další předložené dokumenty nejsou právně významné ve vztahu k této otázce. Stavební povolení určuje, že Stavba se povoluje „*jako stavba dočasná do doby definitivního zastavění dle územního plánu*“. Ze Stavebního povolení tedy jasně vyplývá, že Stavba byla povolena jako stavba dočasná, tedy její existence byla předvídána po určitý časový úsek.
55. Nic na této skutečnosti nemění ani sdělení žalovaného ze dne 27. 2. 2002, č. j. 6991/02/6610-ob.22/Chram, kterým žalovaný potvrdil, že Stavba je „*v souladu s rozhodnutím odboru výstavby MHMP ze dne 15. 2. 1999 stavbou trvalou*“. V návaznosti na toto sdělení vydal odbor občanskoprávních agend MHMP dne 20. 3. 2002 doklad o přidělení čísla popisného a orientačního Stavbě, č. j. MHMP 30721/2002. Následně dne 17. 1. 2004 vydal žalovaný další sdělení, č. j. 1854/05/88-ob.22(1551Hol)/Chram, nazvané „*upřesnění vyjádření č. 6991/02/6610-ob.22/Chram ze dne 27. 2. 2002*“, v němž v podstatě zopakoval svůj předchozí závěr o tom, že Stavba je stavbou trvalou s odkazem na rozhodnutí odboru výstavby MHMP ze dne 15. 2. 1999. Stejně vyjádření pak žalovaný zopakoval ve sdělení ze dne 26. 10. 2005, č. j. 34374/05/3758-čp.1551Hol/Hu, a ve sdělení ze dne 13. 4. 2010, č. j. MČ P7 017405/2010/OVT/VAV 1551 Hol. Městský soud konstatuje, že z rozhodnutí odboru výstavby MHMP ze dne 15. 2. 1999 žádným způsobem nevyplývá, že by Stavba byla změněna na stavbu trvalou. Rovněž následná sdělení žalovaného takovou přeměnu nezpůsobila. Takový postup byl, resp. je možný pouze na základě postupu podle § 85 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „**stavební zákon 1976**“), resp. § 127 odst. 1 stavebního zákona. Obě citovaná ustanovení upravují tzv. změnu v užívání stavby – nyní účinná úprava tak činí výslovně v textu zákona, v případě dřívější úpravy tak dovodila judikatura [rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2016, č. j. 8 As 79/2014-108, (3428/2016 Sb. NSS)]. Ani jedno z těchto řízení nebylo od vydání Stavebního povolení zahájeno, a proto je nutné setrvat na závěru, že Stavba je stále stavbou dočasnou. První podmínku má tedy městský soud za naplněnou.
56. Městský soud se tedy následně zabýval otázkou, zdali již uplynula doba, na níž byla Stavba povolena. Lze souhlasit s žalobcem, že se nabízejí v zásadě dva přístupy k posouzení této otázky. První možností je konstatování nicotnosti Stavebního povolení z důvodu neurčitosti vymezení doby, na níž byla Stavba povolena. Druhou možnost představuje zkoumání otázky, co Stavební povolení míní definitivním zastavěním dle územního plánu a navazující otázky, zdali tato doba již uplynula, či nikoliv.
57. V této souvislosti lze označit za velice nežádoucí přístup žalovaného a MHMP, které zvolily řešení z obou nastíněných pohledů polovičaté. Na jednu stranu zkonstatovaly, že formulace „*do doby definitivního zastavění dle územního plánu*“ je natolik neurčitá, že nelze přesně určit její trvání, ovšem na druhou stranu nezkonstatovaly nicotnost Stavebního povolení, což by bylo při uvedeném závěru věci přiměřené řešení. Přístup správních orgánů tak vedl a vede ke konzervaci stávajícího stavu, kdy zjevně existuje dočasná Stavba, nicméně nelze přesně určit dobu jejího povolení, a proto se stává *de facto* stavbou trvalou, a to bez provedení zákonem předvídaného procesu změny v užívání stavby.

58. Jak již bylo několikrát zmíněno, Stavební povolení určuje, že Stavba se povoluje „*jako stavba dočasná do doby definitivního zastavění dle územního plánu*“. Městský soud nesdílí názor, že by šlo o formulaci natolik neurčitou, že by způsobila nicotnost Stavebního povolení, byť lze přisvědčit, že jde o formulaci značně neobratnou. Z předložených důkazů a správního spisu městský soud dospěl k závěru, že lze použité slovní spojení dostatečně určitě vyložit, a tedy určit, zdali doba povolení Stavby stále trvá.
59. Ohledně nekonkrétnosti doby, na níž byla Stavba povolena lze na okraj uvést, že tehdy účinný stavební zákon 1976 institut dočasné stavby upravoval velmi úsporně. Obsahoval nicméně § 88 odst. 1 písm. d), tedy ustanovení podobné dnes účinnému § 129 odst. 1 písm. f) stavebního zákona. Citované ustanovení normovalo: „*Stavební úřad nařídí vlastníku stavby odstranění dočasné stavby, u níž uplynula stanovená doba jejího trvání nebo pominul účel, pro který byla zřízena.*“ Z uvedeného lze dovodit, že stavební zákon 1976 umožňoval povolení dočasné stavby nejen na konkrétně stanovenou dobu, ale též po dobu, po kterou trval její účel. Podobnou formulaci již nyní účinná právní úprava neobsahuje. I tuto skutečnost vnímá městský soud jako významnou pro závěry, které činí níže, neboť v případě Stavebního povolení byla zvolena právě možnost vymezení doby existence Stavby prostřednictvím jejího účelu.
60. Zaprvé, městský soud nesdílí názor správních orgánů, že sousloví *provisorní staveništní zařízení a skladové prostory – hala typu DORD* je možné vykládat tak, že byly povoleny dva způsoby použití Stavby – i) jako provizorní staveništní zařízení a ii) skladové prostory. Citované sousloví je potřeba vnímat jako celek, a to tak, že *provisorní* představuje přívlastek jak k pojmu *staveništní zařízení*, tak k pojmu *skladové prostory*. Je tedy nesprávná argumentace správních orgánů, že Stavba stále plní svůj účel, pokud slouží jako skladové prostory. Stavba měla sloužit jako provizorní staveništní zařízení a jako provizorní skladové prostory. Výklad žalovaného by opět vedl k absurdnímu závěru o „nevyčerpatelnosti“ účelu Stavby, a tedy její faktické trvalosti. Takový výklad nelze akceptovat.
61. Stavba (jak městský soud dále vyloží) měla sloužit k dočasnému účelu, jak ostatně uvádí samotné Stavební povolení. Na základě zápisu z ústního jednání konaného dne 3. 9. 1986 u odboru dopravy Obvodního národního výboru Prahy 7 městský soud zjistil, že bylo projednáváno další využití staveništních ploch v užívaných pro stavbu metra III.C. Na tomto jednání byl přijat mj. závěr, že „*plocha u st. Fučíkova, situovaná mezi ulicí Vrbenského, AN MHD Fučíkova a přiléhající ulicí Plynární (...) bude ponechána DP IDS, kúo, do 12/92 jako ZS pro IV.C a komunikační akce (...).*“ Z uvedeného vyplývá, že po ukončení výstavby úseku metra III.C, který byl do provozu uveden v listopadu 1984, bylo záměrem investora (DP IDS) i tehdejšího odboru výstavby Obvodního národního výboru Prahy 7, aby plocha kolem stanice metra Nádraží Holešovice (tehdy Fučíkova) byla ponechána do prosince 1992 za účelem další výstavby další etapy metra IV.C. V této oblasti se pak nachází rovněž Stavba, která v současné době blízce sousedí se stanicí metra Nádraží Holešovice.
62. Ohledně vzniku samotné Stavby pak poskytuje bližší informace přípis Obvodního stavebního podniku Praha 7, s. p., ze dne 28. 8. 1989 nazvaný „*Vytvoření podmínek pro OSP 7*“. Z něho vyplývá, že Obvodní národní výbor Praha 7 s účinností ke dni 1. 7. 1989 vytvořil Obvodní stavební podnik Praha 7, s. p., který uvedeným přípisem žádá ONV Praha 7 o vytvoření materiálních podmínek pro jeho činnost, mj. o výstavbu „*provisorního staveništního zařízení a skladovacích prostor – systém DORD (...) na pozemku staveništního zařízení metra u stanice Fučíkova (viz příložený souhlas uživatelů – zápis 25. 8. 89).*“
63. Uvedený závěr podporuje také zápis z jednání konaného dne 25. 8. 1989 mezi zástupci DP IDS, ONV Praha 7, ČEZ EPH a Obvodního stavebního podniku Praha 7, s. p., ohledně „*zprovoznění provizorního zařízení staveniště (plochová hala DORD) pro rekonstrukce a modernizace objektů*“. Předmětem jednání bylo projednání podmínek, za nichž bude provozováno „*staveništní zařízení metra u stanice Fučíkova*“. Z uvedeného má městský soud za prokázané, že předmětem jednání byla Stavba,

nebot' šlo o jedinou halu typu DORD v rámci staveništního zařízení u stanice metra Fučíkova (Nádraží Holešovice).

64. Z uvedeného lze kromě účelu Stavby vyčíst rovněž přibližnou dobu jejího vzniku, tedy někdy v období mezi druhou půlkou roku 1989 a první polovinou roku 1990, kdy bylo vydáno Stavební povolení. Stavební povolení bylo koncipováno jako dodatečné stavební povolení, z čehož lze usoudit, že v době jeho vydání Stavba již stála.
65. Z předložených dobových dokumentů a dostupných veřejných zdrojů má městský soud za prokázané, že oblast kolem stanice metra Fučíkova (Nádraží Holešovice) podléhala zejména v 70. a 80. letech 20. století intenzivní urbanistické proměně, která měla pokračovat i nadále (tato proměna mj. vyplývá např. z ortofotomapových snímků předložených žalobcem a dostupných ve webové aplikaci Institutu plánování a rozvoje hlavního města Praha www.dveprahy.cz).
66. Městský soud tedy dovozuje, že vydání Stavebního povolení je nepochybně nutné vykládat v kontextu doby, v níž bylo vydáno, což nutně vede k závěru, že doba (resp. lépe řečeno účel), na níž byla Stavba povolena, musela uplynout. Městský soud nepochybuje, že Stavba v současnosti představuje pozůstatek z doby před více než 30 lety, která se jednak vyznačovala naprosto odlišnou politicko-ekonomickou situací a zároveň je zřejmé, že v průběhu doby se alespoň zčásti proměnily urbanistické priority oproti době, v níž bylo Stavební povolení vydáno. V průběhu posledních 30 let tedy došlo k vyčerpání účelu, pro který byla Stavba povolena, a sice aby sloužila jako provizorní staveništní a skladovací zařízení tehdejšími stavebními záměry. Částečně se tak stalo v důsledku dokončení těchto záměrů, jež byly v předmětné době plánovány ze strany veřejné moci (metro IV.C) a částečně z důvodu proměny urbanistických priorit a plánů v dané oblasti.
67. Městský soud rovněž konstatuje, jak již naznačil shora, že účelem Stavby nikdy nemělo být, aby sloužila jako trvalý sklad čehokoliv. Tento její účel byl vymezen jednak dočasností a dále spojitostí s plánovanou výstavbou. Pokud tedy z místní kontroly vyplynulo, že Stavba slouží jako skladiště nejrozličnějších věcí, nelze konstatovat, že to je v souladu s jejím zamýšleným účelem. Navíc na základě žalobcem předložených důkazů městský soud chová rovněž pochybnosti, zdali je Stavba ve skutečnosti využívána pouze jako skladiště, nebo Stavba slouží i jiným (komerčním) aktivitám. V tomto ohledu ovšem městský soud neshledal potřebu doplnit dokazování, neboť i bez postavení této skutečnosti na jisto platí závěr, že Stavba již neslouží stanovenému účelu.
68. Městský soud si je vědom, že lze v současné době jen velmi složitě určit přesný okamžik, kdy přestala Stavba sloužit stanovenému účelu, neboť v průběhu existence Stavby došlo k mnoha okolnostem, které správní orgán vydávající Stavební povolení mohl jen obtížně předvídat. Ostatně sám žalobce ještě v roce 1998 zastával postoj, aby Stavba nebyla odstraňována, neboť ji chtěl využívat při výstavbě části metra IV.C. Původní plán přitom počítal s dokončením etapy IV.C v roce 1995. K nejasnostem ohledně právního statusu Stavby přispěl rovněž žalovaný svým opakovaným prohlášením, že jde o stavbu trvalou, což vedlo mj. k přidělení čísla popisného a orientačního a zároveň k zanesení Stavby do katastru nemovitostí. Navzdory neutěšené historii Stavby je podle městského soudu na základě shora uvedeného nepochybné, že tato doba již uplynula, přičemž pro účely tohoto řízení není podstatné určení přesného data, ale skutečnost, že Stavba již není potřebná pro naplnění stavebních záměrů zamýšlených na přelomu 80. a 90. let minulého století.
69. S ohledem na shora uvedené má městský soud za prokázané, že doba, na kterou byla Stavba povolena, již uplynula, a je tedy splněna i druhá podmínka pro zahájení řízení podle § 129 odst. 1 písm. f) stavebního zákona.
70. Konečně městský soud zkoumal, zdali nebyla povolena změna v užívání Stavby. Jak bylo vyloženo výše, ke změně v užívání Stavby nedošlo, neboť o takové změně nebylo vedeno řízení,

kteří by skončilo závazným rozhodnutím o takové změně. V podrobnostech městský soud odkazuje k výše uvedené argumentaci. Proto i tuto podmínku má městský soud za splněnou.

71. Městský soud tedy dospěl k závěru, že v daném případě jsou naplněny všechny podmínky pro zahájení řízení o odstranění Stavby podle § 129 odst. 1 písm. f) stavebního zákona.

V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

72. Na základě všech shora uvedených skutečností dospěl Městský soud v Praze k závěru, že žaloba je důvodná.
73. Soud proto žalovanému uložil, aby bezodkladně po právní moci tohoto rozsudku zahájil řízení o odstranění stavby č. p. 1551 umístěné na pozemcích v k. ú. Holešovice, obec Praha, podle § 129 odst. 1 písm. f) a odst. 6 stavebního zákona, a to ve vztahu k vlastníku této stavby, tak jak se toho domáhal žalobce ve své žádosti ze dne 26. 2. 2020. V tomto řízení žalovaný vyhodnotí relevantní skutečnosti, vztahující se k předmětné stavbě, a to jak dosud známé, tak ty, které případně budou v řízení nově zjištěny. Též vlastníku stavby poskytne možnost vyjádřit se k předmětu řízení a případně sdělit informace, jež budou pro předmět řízení podstatné, resp. učinit zákonem předvídané úkony, které by mohly vést k jinému závěru, než je odstranění této stavby. Jakkoliv totiž soud na základě dosavadních zjištění v současném okamžiku zastává názor, že jsou dány důvody pro zahájení řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. f) a odst. 6 stavebního zákona, je nutno trvat na tom, že konečné rozhodnutí v této věci lze vydat až po řádně provedeném správním řízení, jehož výsledek ovšem nelze nyní předjímat, resp. ukládat žalovanému, jak má ve správním řízení rozhodnout. Rozhodnutí, které žalovaný v řízení o odstranění stavby učiní, pak bude možno přezkoumat na základě řádného opravného prostředku v odvolacím správním řízení. Následně pak bude možný i případný přezkum soudem ve správním soudnictví cestou žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle ust. § 65 a násl. soudního řádu správního.
74. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce měl v řízení plný úspěch a náleží mu tedy právo na náhradu nákladů řízení. Současně městský soud rozhodnul o náhradě nákladů řízení za řízení o kasační stížnosti podle § 110 odst. 3 s. ř. s. Žalobci přiznal odměnu za celkem pět úkonů právní služby v hodnotě 3100 Kč a paušální náhradu hotových výdajů (300 Kč za úkon) včetně DPH – převzetí a příprava zastoupení, žaloba, účast u ústního jednání, kasační stížnost a účast u ústního jednání po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, a dále náhradu za zaplacený soudní poplatek za zásahovou žalobu (2000 Kč) a kasační stížnost (5000 Kč). Celkem tedy 27 570 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. prosince 2021

JUDr. Slavomír Novák v.r.

předseda senátu